

Universitätsbibliothek Paderborn

Fvldensivm Antiqvitatvm Libri IIII.

Brouwer, Christoph

Antverpiæ, 1612

Reverend[issi]mo Et Illvstr[issi]mo Principi Ac Domino D. Iohanni Friderico
Primati Per Germaniam Galliamqve Principi Imperi[i] Imperatricis
Archicancellario Abbatii Inclitæ Fvldensis Ecclesiæ Domino ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-39712

R'EVERENDMO ET ILLVSTRMO
PRINCIPI AC DOMINO
D. IOHANNI
FRIDERICO
PRIMATI PER GERMANIAM
GALLIAM QVE
PRINCIPI IMPERI
IMPERATRICIS ARCHICANCELLARIO
A B B A T I
INCLITÆ FULDENSIS ECCLESIAE
DOMINO AC PATRONO CLEM.

D. D.

QVI interesse parum ad vsum
prudentiae aut virtutis existi-
mant, nosse, quid maiores
ante nos gesserint; quâ viâ ad virtu-
tis metam, quibus gradibus ad gloriam
ascenderint; iij dignitatis in commune

* 3 tuen-

Brovzeri
Antiquitate
Fuldenses,

STV
9

tuendæ , rerūmque gerundarum ratio-
nes velle nescire , aut vitæ cum laude de-
gendæ fructum contemnere & abijcere
mihi videntur . Quomodo enim , non
dicam reipublicæ partem vllam benè
capeſſat , ſed priuatim vitæ curſum ali-
quem ille teneat , qui historiâ , id eſt , lu-
ce atque animâ prudentiæ deſtitutus ,
neque quod ſequatur ac imitetur habet ,
neque quod caueat , ſatis prouidet ? Vr-
bes exterásque gentes luſtrasse , phaleras
in aliquam expeditionem ſumſiſſe , pere-
grinas didicifſe linguas , iſtuc hodie verò
pro nobili ac magnifico ducitur . At præ-
teritæ memoriæ , ac retroactæ ætatis per-
tramiſtem virtutis , relegere veſtigia , &
priscorum agnoscere fidem , imitari can-
dorem , probitatem , eccui magnopere
iam cordi , qui non à profano vulgo ſe
priorsus abſtineat ? Ego certè de veteris
Ecclesiæ Fuldensis ſplendore , ac pietate

maio-

maiorum, nuper apud me serio cogitans,
cum tam multa ignorari à plurimis, aut
etiam obliuionis vndis sponte dari cer-
nerem; audebo dicere, intimo quodam
animi sensu permotus sum: méque exin-
de recordatione præteriti temporis exci-
tare, & huius soli patriæque calore quo-
dam abdito accendere sustinui; si qua
fortè scintilla erumperet, & ignem hunc,
qui in parentum pectoribus implicatus
mirabiliter exarsit, propitio numine re-
fuscataret. Ista quidem animo agitabam;
& aurem mihi vellebat non stolida cogi-
tatio, vt id ab æquis sperare, apud iniquos
etiam conari auderem. Etsi non iis me
ceruicibus esse rebar, vt in hac perenni
religionis occupatione, imò in hac tem-
porum & iudiciorum iniquitate, æquè
omnibus laborem hunc approbare pos-
sem meum. Ergo vel secundarum par-
tium operam imponi mihi passus sum,

vt

Broweri
Antiquitatis
Fuldenses.

STV
9

vt qui historiam diffusam haud possem,
antiquitatum quædam condimenta hi-
storiæ permista darem. Quo quidem
munere, me duplici nomine de re Ful-
densi haud malè mereri confidebam:
tum, quia languentem & exstinctum
propè multorum affectum in præstan-
tissima huius Ecclesiæ sidera suscitare vo-
lui; tum etiam ostendere, fructum ali-
quem ex hoc litterarum & doctrinarum
domicilio, quod hac memoriâ sapientis-
simè C. T. Maiores Patribus Societatis
I E S V tradiderunt, in publicum redun-
dare posse. Et verò, cùm hominibus re-
ligioni nostræ parum æquis, scrinia om-
nia & penetralia Bibliothecæ prænobi-
lis, cum tantâ optimorum librorum ia-
cturâ, ceu fontes olim patuerint; inuide-
re nemo potest, vel hos veterum docu-
mentorum riuulos, ad nos bonorum
studio deriuatos. Sanè magnam, Illustris-
sime

sime Præsul, C. T. posteri gratiam ha-
bebunt, si ij erunt, qui esse debent,
quando ea, quæ ad huius Ecclesiæ splen-
dorem momentum afferunt certè maxi-
mum, quæque ad sacrorum iura & præ-
teritæ totius ætatis descriptionem intelli-
gendarum faciunt quoque plurimùm,
non chartis antiquis obsita descriptaque,
non arrosis inuoluta membranis, sed pu-
blicis litterarum monumentis ad imita-
tionem, & Fuldani nominis insignem
commendationem, C. T. fauore ac pa-
trocinio exposita videbūt. Id quod im-
mortali gloriâ Princeps Balthasar C. T.
antecessor, & in votis sæpè habuit, & pau-
lò ante discessum suum, vehementius
etiam expetisse visus est; cùm ipse me-
moriā vitæ suæ complecti litteris cœ-
pit, & acta decessorum suorum com-
pendio annotata, eam in rem nobis be-
nignè communicauit. Sciebat enim pru-

*** dens

Brovieri
Antiquitate
Fuldaensis.

STV
9

dens Antistes, & gubernandi præceptis
abundè instructus, omnis melioris do-
ctrinæ & disciplinæ fructum à maiorum
exemplis vtiliter hauriri: quæque ipsi scri-
ptis monumentis vel hucusq; propagas-
sent, vel vitæ præclaris actionibus expres-
sissent, tot in medio casibus rerum huma-
narum, vix posse aliter, quàm litterarum
præsidio conseruari. Et verò huius Ordi-
nis, id est, Benedictinæ familiæ, quis nescit
laudem hanc esse propriam, vt ambiat
meritis & rectè factorum gloriâ, quàm
latè patet, orbem Christianū. Etenim, vt
palmas taceam & adoreas in reliquo Oc-
cidente partas, certè innumeratas abstulit
ex hac Germaniâ nostrâ magnâ; cuius, in-
feræ, superæ, regionibus, tot retrò sæculis,
hæc vnica ferè dedit scientiæ veræq; pie-
tatis doctores, duces, magistros: vnica, in-
quam, Boreæ populis, citimis, extimis, in
magnâ errorum nocte, prætulit veri ho-
nesti.

270b

**

nestique facem. Scilicet hac virtutis ar-
duâ viâ , & non mortali doctrinarum
curriculo, communem mortalium men-
suram supergressa, pondera tot cathedra-
rum ingentia , suorum humeris , velut
Atlas cælum sustulit ; excelsoque loco in
repub. Christianâ constituta, non popu-
lis dumtaxat & vrbibus, sed Principibus
terrarum dominis, benè beatéq; viuendi
leges & præcepta dedit. Quare, vt in hoc
virtutis & sapientiæ regno , septingentis
amplius annis, principatum S. Benedicti
posteritas, alibi gentium, obtinuit : ita &
hic Fuldae, florem & germen quoddam
ornatissimorum Ascetarum extulit ; qui
multipli ingeniorum culturâ , & lucu-
brationum instrumento, tamquam sacrâ
panopliâ quadam abundantes, & Eccle-
siæ auctoritatem fecere, & virtuti tantum
attulere pretium , vt vtrumque, profli-
gatis erroribus & vitiis , nescias , maio-

** 2 rem

Broweri
Antiquitate
Fuldaenses.

SIV
9

rem ex defensione fructum , quām ex
victoriā gloriam consecuti sint. Quod
igitur Celsitudini vestræ , & Congrega-
tioni vniuersæ gratum & faustum sit,
tolli hoc & educi quidquid est partitionis,
in vestro amplissimo nomine placuit,
pignus futurum huius Societatis I E S V
Collegij, perpetuæ erga Ecclesiam istam
benè de se meritam obseruantia. Ita
voueo , & vnà mecum adprecantur,
quotquot de Societate nostrâ hīc pro
Ecclesiæ Fuldensis gloriâ, pro iuuentutis
utilitate , & Reip. vestræ communique
omnium salute vigilant. Fulda, in Col-
legio Soc. I E S V, anno Christi M. DC. XII.
mense Martio ; cuius xxii. dies est
C. T. indepti principatus anniuersaria.

Reuerend^{me} & Illistr^{me} C. V.

cliens & seruus humillimus

Christophorus Brouuerus.

LECTO-